

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9To/16/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8717010379
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Farkaš
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8717010379.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Farkaša a sudcov JUDr. Emila Dubňanského a JUDr. Rastislava Vargu, PhD., LL.M., MBA na neverejnom zasadnutí konanom dňa 02.10.2018, v trestnej veci obžalovaného Y. S., pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 Tr. zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 5T/43/2017 zo dňa 08.11.2017 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. v r a c i a vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom sp. zn. 5T/43/2017 zo dňa 08.11.2017 bol obžalovaný Y. S. uznaný vinným zo spáchania prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 Tr. zákona, ktorý mal spáchať tak, že

- sa v presne nezistenej dobe v roku 2011 dohodol so svojou exmanželkou Q. S. na tom, že podá žiadosť o poberanie prídavkov na ich spoločné dieťa maloletú T. S. v Nemecku, kde v tom čase pracoval a zároveň sa dohodli na tom, že týmito prídavkami pokryje aj platbu výživného na maloletú T. S., s čím poškodená Q. S. súhlasila, avšak obvinený Y. S. v žiadosti bez vedomia Q. S. dodatočne uviedol svoje číslo účtu T vedeného v Z. banke, na základe čoho v období od mesiaca december roku 2011 do mesiaca september roku 2014 poberal na svoje číslo účtu prídavky na dieťa v celkovej výške 5.575,85,--eur, z ktorých sumu vo výške 1.195,85,--eur použil na svoju potrebu a sumu vo výške 4.380,--eur až dňa 05.12.2014 vložil na životnú poisťku č. XXXXXXX, kde poisteným bola ich mal. dcéra T. S. a Y. S. bol poistníkom a zároveň on sám mohol disponovať s predmetnou poisťkou, avšak finančné prostriedky na tomto účte neponechal a dňa 02.02.2015 došlo zo strany poistníka Y. S. k odkupu účtu špeciálneho poistného vo výške 4.078,34,-- eur, kde táto suma bola vyplatená na adresu trvalého bydliska Y. S., L. T. XXXX/XXX, Y., ktoré následne použil pre svoju potrebu, pričom už v čase, keď žiadal príslušné úrady v Nemecku o prídavky na dieťa vedel, že finančné prostriedky neodovzdá Q. S., čím ju ako osobu oprávnenú zastupovať a spravovať majetok maloletej uviedol do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 5.575,85,--eur.

Za to mu súd uložil podľa § 221 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2 Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere jedného roka.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona mu výkon trestu podmiennečne odložil.

Podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona určil skúšobnú dobu vo výmere jedného roka.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku uložil povinnosť zaplatiť poškodenej Q. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. B., ul. R. č. XXX, okres Y. - zákonnej zástupkyňi mal. T. S., nar. XX.XX.XXXX, škodu vo výške 4.078,34 eur.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku poškodenú Q. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. B., ul. R. č. XXX, okres Y. odkázal s jej nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Dňa 16.11.2017 obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu podal odvolanie. Odvolanie obhajca odôvodnil podaním, ktoré bolo doručené súdu dňa 19.02.2018. Obhajca konštatuje, že skutková veta je nepravdivá, nemá oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania, je účelovo upravená. Súd obžalovaného odsúdil za to, že pri žiadosti o vyplácanie rodinných prídavkov na svoju dcéru, maloletú T. S., dodatočne uviedol v žiadosti číslo účtu a na toto číslo účtu mu boli vyplácané rodinné prídavky od decembra 2011 do septembra 2014. Táto skutková veta je nepravdivá, lebo v rámci trestného konania bolo jednoznačne preukázané, že obžalovaný opakovane žiadal od svojej exmanželky Q. S., aby mu táto oznámila číslo účtu, na ktorý môže Spolková republika Nemecko vyplácať rodinné prídavky pre maloletú dcéru T., lebo jednou z podmienok pre vyplatenie bolo uvedenie číslo účtu. Samotná Q. S. vo svojej výpovedi uviedla, že toto číslo účtu obžalovanému neuviedla a o skutočnosti, že má vedený nejaký účet v banke, ho informovala až niekedy v roku 2014 alebo 2015. Z toho dôvodu, aby žiadosť bola kompletná, uviedol obžalovaný do žiadosti svoje číslo účtu, keďže je otcom maloletej a osobou, na základe ktorého pracovnej činnosti mohli byť vyplácané rodinné prídavky. Má za to, že týmto konaním neboli naplnené skutkové znaky akéhokoľvek trestného činu. Rodinné prídavky tak, ako je uvedené v skutkovej vete, boli vyplácané od decembra 2011 do septembra 2014. Toto tvrdenie je taktiež zjavne nepravdivé, v rozpore s vykonaným dokazovaním. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že rodinné prídavky boli vyplatené v dvoch splátkach. Prvýkrát v septembri 2014, teda obžalovaný obdržal v septembri 2014 4.380,- eur. Súd opomenul v skutkovej vete skutočnosť, že Y. S. o tejto skutočnosti, že dostal 4.380,- eur, ako rodinné prídavky na maloletú T., informoval matku maloletej, zároveň však oznámil, že ako otec maloletého dieťaťa, ktorý zabezpečil takýto jednorazový príjem pre dieťa, nesúhlasí s tým, aby tieto finančné prostriedky v takom vysokom objeme boli poskytnuté matke, ale že s tými treba naložiť takým spôsobom, aby slúžili na zabezpečenie maloletej do budúcnosti, napr. náklady na štúdium. Ohľadom toho došlo medzi rodičmi k zhode. Dovoľuje si poznamenať, že aj keď rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 19C/123/2009 maloletá bola zverená do výchovnej starostlivosti matky a táto bola určená ako správkyňa majetku maloletej, má za to, že správu majetku v tomto smere treba ponímať ako oprávnenie na bežnú dispozíciu s majetkom maloletej, teda zabezpečovanie základných potrieb maloletej a úhradu bežných výdavkov. Je totiž zrejme aj v zmysle ustanovenia § 32 ods. 1 zákona o rodine, že pokiaľ nejde o bežnú správu majetku, má aj druhý rodič právo rozhodovať o spôsobe naloženia s týmto majetkom, keďže zverenie dieťaťa do výchovy jedného z rodičov, rodičovské práva, ale ani rodičovské povinnosti druhého z rodičov nezanikajú, a teda je zrejme, že vo veciach, ktoré nie sú bežnými, o nakladaní s majetkom musia rozhodovať rodičia spoločne. Keďže išlo o spoločné rozhodnutie rodičov maloletého dieťaťa, že tieto finančné prostriedky budú použité v budúcnosti pre dieťa, nemožno hovoriť o podvodnom konaní, keď tieto finančné prostriedky preukázateľne existujú, sú určené pre maloleté dieťa na zabezpečenie jeho zvýšených výdavkov v budúcnosti a jediným problémom je to, že s týmito finančnými prostriedkami nemôže disponovať matka maloletej T..

Je jednoznačne preukázané, že obžalovaný konal v dobrej viere zabezpečiť finančné prostriedky pre maloletú dcéru T.. Vyplácané rodinné prídavky sú dávkou pre maloleté dieťa, nie pre matku Q. S.. Nijakým spôsobom nebolo preukázané, žeby Y. S. sa bol obohatil na úkor Q. S. alebo ich spoločnej dcéry, keďže finančné prostriedky boli získané z titulu výplaty rodinných prídavkov a sú uložené vo finančných inštitúciách v prospech maloletej T.. Jedinou poškodenou osobou, keďže ide o rodinné prídavky, mohla byť maloletá T. a nie Q. S.. Súd si osvojil nesprávny právny názor o práve Q. S. na tieto finančné prostriedky a dospel k nesprávnemu posúdeniu.

Čo sa týka samotného skutku, ak súd konštatuje, že obžalovaný Y. S. sa na škodu cudzieho majetku obohatil tým, že uviedol niekoho do omylu alebo mal využiť niečí omyl a spôsobil tak na cudzom majetku škodu, dovoľuje si poznamenať, že v danom prípade jediný subjekt, ktorému bola spôsobená potencionálne škoda, je Spolková republika Nemecko, ktorou boli vyplatené rodinné prídavky na účet otca, ktorý je oprávneným príjmateľom ako rodič dieťaťa. Je zrejme, že finančné prostriedky boli výlučne zabezpečené v dôsledku činnosti obžalovaného, nie údajnej poškodenej. Pokiaľ by obžalovaný o tieto finančné prostriedky nepožiadaval, Spolková republika by mu ich nevyplatila. Súdu ušla zásadná skutočnosť, že škodou na mysli podľa Občianskeho zákonníka, o ktorý sa opiera aj Trestný zákon, pri

pojme škoda je to, o čo sa majetok poškodenej zmenšil, nie to, čo poškodený nedostal, napriek tomu, že to očakával. Je zrejmé, že majetok údajnej poškodenej Q. S. sa o sumu, ktorá je predmetom tohto konania, nezmenšil, keďže táto uvedená finančné prostriedky Y. S. nevyplatila, ale o túto sumu sa jej majetok nezväčšil. Z uvedeného je zrejmé, že nie sú splnené základné znaky trestného činu podvodu. Obhajca poukazuje na skutočnosť, že nie každá lož napĺňa skutkové znaky trestného činu podvodu. V danom prípade je zrejmé, že účelom lži, ktorú použil Y. S., bolo zabezpečiť vyššiu finančnú hotovosť pre maloletú T., aby nemohla s nimi nakladať Q. S., nakoľko mal obavy, že tieto finančné prostriedky nebudú použité v prospech maloletej dcéry S., ale že tieto použije Q. S. pre svoje potreby. Je preto zrejmé, že takéto konanie nemôže naplniť znaky trestného činu podvodu.

Zároveň bolo preukázané, že súd upravil skutkovú vetu tak, aby sa javilo, že ide o trestný čin podvodu tak, ako to vyššie poukázal v odvolaní. Obhajca navrhol, aby rozsudok okresného súdu krajský súd zrušil v celom rozsahu a oslobodil obžalovaného spod obžaloby.

K podanému odvolaniu zaujala stanovisko Q. S., matka maloletej, ktorej dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti. Q. S. vo vzťahu k tvrdeniam obžalovaného, obsiahnutým v odvolaní konštatuje, že v prípravnom konaní bol predložený výpis z Tatrabanky a.s., ktorý dokazuje, že Y. S. jej posielal výživné na maloletú T. už 15.05.2014 na jej osobný účet, ktorý bol zriadený od 29.11.2012, to znamená, že v čase, keď vypisoval žiadosť, už dávno mal k dispozícii číslo účtu. Okrem toho konštatuje, že Y. S. vo svojom odvolaní nespochybňuje, že sa jedná o rodinné prídavky a v prípravnom konaní bol zabezpečený doklad z Nemeckej spolkovéj republiky, ktorý potvrdzuje, že rodinné prídavky patria rodičovi, ktorý má dieťa zverené do osobnej starostlivosti, preto je dokázané, že sa jedná o bežné nakladanie s týmto majetkom. Vyhlásila, že obžalovaný jej nikdy nedovolil rozhodovať o tom, ako sa s finančnými prostriedkami naloží. On sám ich vložil na nevýhodnú poisťku, ktorej v priebehu pol roka bola hodnota odkupu o 301,66 eur nižšia, ako čiastka vložená. K dnešnému dňu nevie, kde sa tieto finančné prostriedky nachádzajú.

Polemizuje s tvrdeniami obžalovaného o spôsobe škody a zdôrazňuje, že už raz obžalovaný žiadal o rodinné prídavky, žiadosť mu bola zamietnutá a bolo zdôraznené, že patria rodinné prídavky rodičovi, ktorému dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti. Q. S. zdôrazňuje, že ani v priebehu prípravného konania, ani v priebehu hlavného pojednávania na súde nebolo preukázané, že by chcela rodinné prídavky použiť pre vlastnú potrebu. Vždy jej išlo iba o ochranu majetku maloletej T.. Práve naopak, obžalovaný časť týchto finančných prostriedkov použil pre vlastnú potrebu. V závere zdôraznila, že nebolo odôvodnené v celom odvolaní, akým právom obžalovaný vypísal žiadosť pre nemecké úrady v jej mene, podpísal ju jej menom a taktiež by to malo byť predmetom vyšetrovania, keďže podpisovanie dokumentov v cudzom mene nie je v súlade so zákonom. Súčasťou tohto vyjadrenia je žiadosť pre nemecké úrady s dátumom podpisu a výpis banky s dátumom o zaslaní výživného a potvrdenie o zriadení osobného účtu.

Na základe riadne a včas podaného odvolania krajský súd podľa § 317 ods.1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku. Na základe tohto preskúmania krajský súd dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je dôvodné.

Súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní nekriticky prevzal skutkovú vetu, ktorá bola uvedená v obžalobe Okresnej prokuratúry Poprad. Zo samotnej skutkovej vety vyplýva, že už v roku 2011 sa mal dohodnúť so svojou exmanželkou Q. S., že podá žiadosť o poberanie rodinných prídavkov na ich spoločné dieťa, maloletú T. S. v Nemecku, kde pracoval a následne mu bola vyplatená suma za obdobie od decembra 2011 do mesiaca september roku 2014. Tu krajský súd musí dať za pravdu odvolateľovi, že takto formulovaná skutková veta nezodpovedá skutočnostiam vyplývajúcim z vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní a v štádiu prípravného konania. Vykonané dokazovanie jednoznačne preukazuje, že išlo o jednorazové vyplatenie dávok za obdobie december 2011 až september 2014, teda, že nešlo o opakované plnenie na základe žiadosti, ktorá bola podaná dňa 09.09.2014. Skutočnosť, že k dohode malo dôjsť v nezistenej dobe v roku 2011, nie je podporovaná ani tvrdeniami, ktoré predniesol obžalovaný, ani tvrdeniami, ktoré vyplývajú z výpovede matky maloletého dieťaťa a rovnako ani z listinných dôkazov. Súd prvého stupňa touto okolnosťou mal by sa zaoberať a ustáliť tak skutok, aby bolo jasné, kedy došlo k spáchaniu skutku.

Súd prvého stupňa v tejto trestnej veci ustálil, že sa na škodu cudzieho majetku obohatil tým, že využil omyl a spôsobil tak škodu na cudzom majetku väčšiu. V danom prípade súd prvého stupňa konštatuje, že poškodenou je Q. S.. Z vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní súdom prvého stupňa nevyplýva, akým spôsobom bola uvedená Q. S. do omylu, resp. aký jej omyl bol využitý, keďže z vykonaného dokazovania je zrejmé, že sa dohodli, že podá žiadosť o vyplatenie rodinných prídavkov v Nemecku, jedine v žiadosti uviedol obžalovaný svoj účet. Teda otvára sa otázka, ako argumentuje obhajoba, ako bola spôsobená škoda poškodenej Q. S., k akému úbytku na jej majetku, resp. na majetku maloletej došlo, keďže v danom prípade išlo o sociálnu dávku - rodinné prídavky, o ktoré požiadal, kde bol posudzovaný nárok na tieto rodinné prídavky a až po priznaní rodinných prídavkov, tieto boli zaslané na účet obžalovaného. Teda, v čase podávania žiadosti nešlo o prostriedky Q. S. preto nemohlo dôjsť k naplneniu pojmového znaku vzniku spôsobenia následku, a to vo forme škody. Dá sa prisvedčiť úvahe obhajcu, že v danom prípade škoda bola spôsobená Spolkovej republike Nemecko.

Odvolaťel v odvolaní poukazuje na tú skutočnosť, že v danom prípade nie každá lož napĺňa skutkové znaky trestného činu podvodu a je zrejmé, že účelom lži, ktorú použil Y. S., bolo zabezpečiť finančnú hotovosť pre maloletú T., aby s nimi nemohla nakladať Q. S., lebo mal obavy, že tieto finančné prostriedky nebudú použité v prospech maloletej dcéry. Krajský súd v tejto súvislosti poukazuje na ustanovenie § 1 ods. 2 zákona č. 600/2003 Z. z., s tým, že prídavok na deti je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa. Z ustanovenia § 2 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona vyplýva, že oprávnená osoba na uplatnenie nároku na prídavok je rodič, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu. Na tieto skutočnosti správne súd prvého stupňa poukázal. Rovnako súd prvého stupňa tieto ustanovenia dal do priamej súvislosti so zákonom o rodine.

Súd prvého stupňa poukázal vo svojom rozhodnutí na ustanovenia týkajúce sa rozvodu manželstva a o úpravu práv a povinností k maloletemu dieťaťu. Týmto úvahám krajský súd nemá čo vytknúť, no je potrebné tieto úvahy súdu prvého stupňa doplniť predovšetkým vo vzájomných súvislostiach, že prídavok na dieťa je štátna sociálna dávka, ktorou sa prispieva oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa. V tejto súvislosti súd prvého stupňa mal dôslednejšie sa zaoberať aj ustanoveniami týkajúcimi sa vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, kde okrem právnej úpravy rozsahu tejto vyživovacej povinnosti je ustanovenie § 63 ods. 3 zákona o rodine, z ktorého vyplýva, že ak majetkové pomery povinného z rodičov dovoľujú, že za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor, v takomto prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloleteho dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie prostriedkami na účte maloleteho dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

Práve z pohľadu ustanovenia § 63 ods. 3 zákona o rodine, mal súd prvého stupňa sa vysporiadať s obranou obžalovaného spočívajúcou v tom, že chcel tvoriť úspory v prospech maloletej T. S. tak, aby ich nemohla použiť matka maloletej pre vlastnú potrebu.

Vychádzajúc zo vzájomných súvislostí právnej úpravy rodinného prídavku a zákona o rodine, je zrejmé, že rodinný prídavok je účelovo viazaný a na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa je vyplácaný oprávnenej osobe. Rodinný prídavok nemôže byť použitý na tvorbu úspor. Úspory môžu byť tvorené iba, ak to majetkové pomery rodiča dovoľujú. Na tvorbu úspor sa vyžaduje rozhodnutie súdu pri určení výživného. Takéto finančné prostriedky, ktoré majú byť úsporami pre maloleté dieťa do budúcnosti, sa ukladajú na osobitný účet maloleteho, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti a s takýmito prostriedkami možno disponovať iba so súhlasom súdu. Je zrejmé, že obrana obžalovaného je účelová, nie je v súlade s ustanoveniami zákona o rodine a v takejto obrane sa vysoko prejavuje snaha obžalovaného zbaviť sa trestnej zodpovednosti.

Krajský súd dáva tieto okolnosti do pozornosti súdu prvého stupňa, že mal by sa zaoberať práve otázkou, či obžalovaný svojím konaním nenaplnil znaky inej skutkovej podstaty trestného činu, a to trestného činu sprenevery, pretože v tomto štádiu sa javí podozrenie, že obžalovaný si prisvojil peňažné prostriedky určené na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa a spôsobil tak na majetku tohto dieťaťa škodu. V ďalšom konaní súd prvého stupňa by sa mal práve naznačenými otázkami zaoberať, v súlade s vykonaným dokazovaním upraviť skutkovú vetu, následne by sa mal zaoberať aj právnu kvalifikáciou konania obžalovaného.

V naznačených smeroch bude potrebné vypočítať obžalovaného a matku maloletej, ktorej bola zverená do osobnej starostlivosti. Predovšetkým bude potrebné skúmať, či existuje rozhodnutie súdu, ktoré by upravovalo tvorbu úspor v rámci plnenia vyživovacej povinnosti, či bol zriadený osobitný účet v prospech maloletej, na ktorý tieto úspory majú byť ukladané.

Vzhľadom na tieto skutočnosti krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa v tomto štádiu vo svojom výroku o vine, ale aj pri právnej kvalifikácii je nejasné, neúplné, nezodpovedá skutkovým zisteniam, ktoré vyplývajú z vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní a vznikajú aj pochybnosti o správnosti týchto skutkových zistení.

Vzhľadom na tieto skutočnosti krajský súd zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a uložil súdu prvého stupňa, aby vec v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.